

SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ EĞİTİM FAKÜLTESİ
TÜRKÇE VE SOSYAL BİLİMLER EĞİTİMİ BÖLÜMÜ
SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİ ANABİLİM DALI

ÖĞRETMENLİK UYGULAMASI KILAVUZU

ISPARTA 2019

Genel Hükümler

Amaç

Bu kılavuz, Süleyman Demirel Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sosyal Bilgiler Eğitimi Anabilim Dalında öğrenim gören öğrencilerin öğretmenlik uygulaması dersinde onlara rehberlik etmek amacıyla hazırlanmıştır.

Kapsam

Bu kılavuz, sosyal bilgiler eğitimi anabilim dalı 8. döneminde yürütülen Öğretmenlik Uygulaması dersinde öğrencilere ve öğretim elemanlarına rehberlik etmek amacıyla yazılmıştır.

Yasal Dayanak

Bu kılavuz, Milli Eğitim Bakanlığı tarafından 14.06.2018 tarih ve 31666252-399-E. 11700767 sayılı Makam Oluru ile yürürlüğe giren ‘*Öğretmen Adaylarının Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Eğitim Öğretim Kurumlarında Yapacakları Öğretmenlik Uygulamasına İlişkin Yönerge*’ kapsamında hazırlanmıştır.

Öğretmenlik uygulaması dersinin içeriği YÖK tarafından 2018 yılında yayınlanan Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Lisans Programında aşağıdaki şekilde belirtilmiştir:

Alana özgü öğretim yöntem ve teknikleriyle ilgili gözlemler yapma; alana özgü özel öğretim yöntem ve tekniklerinin kullanıldığı bireysel ve grupla mikro-öğretim uygulamaları yapma; alana özgü etkinlik ve materyal geliştirme; öğretim ortamlarını hazırlama, sınıfı yönetme, ölçme, değerlendirme ve yansıtma yapma.

Öğretmenlik uygulaması dersi, öğrencinin ilk defa resmi bir biçimde ders anlattığı, öğretmenliğe ilk adımını attığı bir derstir. Bu derste öğrenilen bilgiler ve yapılan uygulamalar öğrencinin meslek hayatı için ona kazanç sağlayacaktır.

Öğretmenlik Uygulaması dersinde, yapılan işlemlerden Isparta İl Milli Eğitim Müdürlüğü Koordinatörü, Fakülte öğretim elemanı, ilgili öğretmen ve okul koordinatörü sorumludur.

Tanımlar

Uygulama Öğretim Elemanı: Öğrencinin öğretmenlik uygulaması dersinde yapacağı etkinlikleri koordine eden, öğrencinin ihtiyaç duyacağı teorik bilgiyi sağlayan ve öğrenciyi ders anlatımlarında izleyerek değerlendirme ve dönütlerde bulunan fakültede öğretim elemanıdır.

Uygulama Okulu: Eğitim Fakültesi-Uygulama Okulu İşbirliği'nde uygulama okulu tarafı, Uygulama okulu koordinatörü ve uygulama öğretmenlerinden oluşur. Uygulama okulu yönetimi uygulama okulu koordinatörünü belirler. Fakülte koordinatörü ile okul uygulama koordinatörü ve uygulama öğretmenleri ile öğretim elemanları Öğretmen adayı, kendisinden sorumlu uygulama öğretim elemanı ve uygulama öğretmeni ile işbirliği içinde görev ve sorumluluklarını yerine getirir. Milli Eğitim Müdürlüğü, eğitim fakültesi-uygulama okulu işbirliği çerçevesinde gerekli yönetim işlerini yürütür.

Öğretmen Adayı: Öğretmenlik uygulaması için gerekli koşulları tamamlamış, okul uygulaması yapacak fakülte öğrencisidir.

Uygulama Öğretim Elemanı: Öğretmen adayının alanında öğretimi gerçekleştiren ve öğretmen adayını okuldaki uygulama çalışmaları sırasında gözlemleyerek ona rehberlik ve danışmanlık yapan, alan öğretiminde uzmanlaşmış üniversite öğretim elemanıdır.

Uygulama Öğretmeni: Öğretmen adayının alanında öğretmenlik yapan ve ona okulda yapacağı uygulama çalışmalarında rehberlik ve danışmanlık yapan, çalışmalarını değerlendiren ve uygulama öğretim elemanı ile işbirliği içinde çalışan öğretmendir.

Uygulama Okulu Koordinatörü: Okulda öğretmen adaylarının yapacağı etkinlikleri düzenleyen, uygulama öğretmenlerini belirleyerek ve fakülte uygulama koordinatörüne bildiren ve Eğitim Fakültesi-Uygulama Okulu İşbirliği'nin sürekliliğini sağlayan deneyimli öğretmendir.

Milli Eğitim Müdürlüğü Uygulama Koordinatörü: Eğitim Fakültesi-Uygulama Okulu İşbirliği çerçevesinde Milli Eğitim Müdürlüğü'nce görevlendirilen milli eğitim müdür yardımcısı ya da şube müdürüdür.

Görev ve Sorumluluklar

Öğretmen Adayının Görev ve Sorumlulukları

Öğretmen Adayının Eğitim Fakültesine Görev ve Sorumlulukları

- Uygulama programının gereklerini yerine getirmek için planlı ve düzenli çalışmak,
- Uygulama süresince yapılan öneri ve eleştirilerden yararlanarak olumlu yönde mesleki gelişim sergilemek,
- Okul deneyimi ve öğretmenlik uygulaması çalışmalarım yürütürken diğer öğretmen adayları, uygulama öğretim elemanı ve uygulama öğretmeni ile işbirliği ve iletişim içinde bulunmak.

Öğretmen Adayının Uygulama Okuluna Karşı Görev ve Sorumlulukları

- Okul yönetimi ve uygulama öğretmeni ile iletişim ve işbirliği içinde bulunmak,
- Uygulama öğretmenin ders programını aksatmadan verilen görevleri süresi içinde ve planlandığı biçimde yerine getirmek,
- Uygulama okulunun kurallarına uymak,
- Ders araçlarını verimli kullanmak ve korumak,
- Uygulama öğretmenin sorumluluğundaki etkinliklere katılmak.

Öğretmen Adayının Öğrencilere Karşı Görev ve Sorumlulukları

- Sorumluluğundaki öğrencilerin güvenliğini sağlamak,
- Öğrencilere açık ve anlaşılır yönergeler vermek,
- Öğrencileri nesnel ölçütlerle değerlendirmek,
- Dersin anlaşıldığından emin olmak,
- Sınıf yönetiminde kararlı ve hoşgörülü olmak,
- Öğrencileri işbirliği içinde çalışmaya yönlendirmek,
- Öğrencilerin verimli çalışma alışkanlıkları geliştirmelerine katkıda bulunmak,
- Öğrencilere önderlik yapabilmek.

Öğretmen Adayının Kendine Karşı Görev ve Sorumlulukları

- Mesleğine karşı olumlu bir tutum içinde bulunmak ve mesleğin gerektirdiği nitelikleri edinmeye çalışmak,
- Kişisel ve mesleki yaşamında örnek olmak,
- Okul yönetiminin ve öğretmenlerinin desteğini sağlamak,
- Alanındaki gelişmeleri yakından izlemek,
- Bilgi ve becerilerini sürekli geliştirmek,
- Zamanı verimli kullanmak, .

- Öğrencilerle ilişkilerinde ölçülü olmak,
- Yaptığı çalışmalarını daha sonra yapılacak tartışma ve değerlendirmeler için bir dosya halinde düzenlemek,

Uygulama Öğretim Elemanının Görev ve Sorumlulukları

- Öğretmen adayını uygulama okulu, uygulama programı, öğretmen yeterlikleri, değerlendirmeler ve uyması gereken kurallar konusunda bilgilendirir,
- Öğretmen adayını uygulama okulu koordinatörü ve uygulama öğretmeni ile tanıştırır ve adayın dosyasını uygulama öğretmenine teslim eder,
- Uygulama okuluna programlanan biçimde giderek uygulama öğretmeni ile işbirliği yapar,
- Öğretmen adayının öğretmenlik uygulama programını düzenli olarak yürütülmesini sağlar
- Plan, öğretim araçları ve benzeri hazırlıklarda rehberlik ve danışmanlık yapar,
- Öğretmen adayına yazılı ve sözlü dönüt verir,
- Ders planlama, öğretim araçlarını hazırlama ve kullanma, kayıt tutma, değerlendirme ve sınıf yönetimi gibi konularda rehberlik ve danışmanlık yapar,
- Öğretmen adayının, uygulama dersini kendi kendine değerlendirmesini sağlar,
- Her öğretmen adayının uygulama dersini en az dört kez izler,
- Uygulama öğretmeni ile öğretmen adayının çalışmalarını görüşür, öğretmen adayının gelişmesini ve başarısını artırıcı önlemleri alır,
- Uygulamada öğretmen adayının Milli Eğitim Bakanlığı'nca belirlenen öğretmenlik mesleğine ilişkin kurallara uygun davranıp davranmadığını denetler.
- Uygulama programının yürütülmesinde ilgili koordinatörlükler ve uygulama öğretmenleri ile sürekli iletişim ve işbirliği içinde bulunur,
- Uygulama sonunda öğretmen adayını uygulama öğretmeni ile birlikte değerlendirir.

Milli Eğitim Müdürlüğü Uygulama Koordinatörünün Görev ve Sorumlulukları

Uygulama Okulu Koordinatörünün Görev ve Sorumlulukları

- Öğretmenlik uygulamalarında okula düşen görevlerin yerine getirilmesini sağlar,
- Uygulama öğretim elemanı ve uygulama öğretmeni ile birlikte öğretmenlik uygulaması programının takvimini belirler,
- Uygulama öğretmenlerini ve sınıfları belirler,

- Öğretmen adaylarının farklı uygulama öğretmenlerini gözlemlemelerine olanak sağlar,
- Öğretmenlik uygulaması programı çerçevesinde uygulama öğretmenlerinin öğretmen adayları ile birlikte yürüttükleri ders dışı etkinlikleri düzenler,
- Uygulama sürecinde ortaya çıkabilecek sorunları uygulama öğretim elemanına bildirir.
- Eğitim fakültesi-uygulama okulu işbirliği sürecinde yönetim işlerini yürütür ve eş güdümü sağlar,
- Fakülte uygulama koordinatörünün düzenlediği toplantılara katılır.
- Eğitim Fakültesi-Uygulama Okulu İşbirliği çerçevesinde gereksinim duyulan öğretim alanı ve düzeylerinde uygulama okullarını belirler,
- Eğitim Fakültesi-Uygulama Okulu İşbirliği çerçevesinde fakültece düzenlenecek kurs ve seminerlere okul uygulama koordinatörlerinin ve uygulama öğretmenlerinin katılımını sağlar ve denetler.

Devamsızlık

Öğrenci, haftada 6 saat olmak üzere dönem içerisinde tüm haftalarda okulda derse girmek zorundadır. Dersin teorik saatine ise %70 devam zorunluluğu vardır.

Dersin Teorik Saati

Öğretmenlik uygulaması dersinin teorik saati, öğrencilerin okuldaki deneyimlerini sorumlu öğretim elemanına aktardıkları ve kendi gruplarıyla tartışarak değerlendirmelerde buldukları bir bölümdür.

Okulda İlk Gün

Giyiminizin öğretmenlik mesleğine uygun biçimde ve resmi olmasına önem gösteriniz.

Öğretmenlik uygulamasının uygulama saatinde öğrenci Isparta İl Milli Eğitim Müdürlüğü'ne bağlı okullarda bulunur ve en az 4 kez ders anlatır. Ders anlatacağınız zamanı ve öğretmenlik uygulamasına gideceğiniz gün ve saatleri uygulama öğretmenini ve uygulama okulu koordinatörü ile beraber belirleyiniz.

Aşağıda yer alan formları tabloda belirtildiği gibi tamamlayınız. Bu ders için bir dosya hazırlayınız ve dosyanıza aşağıda yer alan formları ekleyerek dersi yürütünüz. Dosyanız EK-4'te yer alan kapak dosyası ile başlamalıdır. Kapak hariç tüm formları tükenmez kalemle doldürünüz.

Formlar

Kapak Dosyası

EK-1'de gösterilen kapak dosyası öğrencinin öğretmenlik uygulaması dersi boyunca tutacağı öğretmenlik uygulaması dosyasının başlangıcında yer almalıdır.

Öğretmen Adayı Öz Değerlendirme Formu

Öz Değerlendirme Formu öğrenci, öğrenci her ders anlattığında, kendini değerlendirerek her anlattığı ders saati için ayrı bir nüsha olarak doldurulacak ve dosyasına ekleyecektir. Bu form EK-2'de gösterilmiştir.

Akran Değerlendirme Formu

Bu form, öğrencinin grup arkadaşı ders anlattığında grup arkadaşlarını değerlendirerek her anlatılan ders saati için ayrı bir nüsha olarak doldurulacaktır. Bu form EK-3'te gösterilmiştir.

Ders Planı

Ders planı öğretmen adayının anlatacağı her bir ders saati için ayrı bir nüsha olarak doldurulacaktır. Plan EK-4'te gösterilmiştir.

Haftalık Devam Çizelgesi

Haftalık devam çizelgesi, her bir hafta tamamlandığında öğretmenlik uygulaması dersinin teorik saatinde sorumlu öğretim elemanınıza imzalatınız. Bu dosya EK-5'de gösterilmiştir.

Uygulama Öğretim Elemanı Ders Değerlendirme Formu

Bu form uygulama öğretim elemanı tarafından ders anlatan öğretmen adayı gözlemlendikten sonra her bir ders saati için bir nüsha olarak doldurulacaktır. Bu form EK-6'te gösterilmiştir.

Aşağıdaki tablo ilgili belgelerin hangi zamanlarda getirileceğini göstermektedir.

Tablo 1

Zaman Çizelgesi

	Kendisi Ders Anlattığında doldurulacak	Grup Arkadaşı Ders Anlattığında	Haftalık olarak doldurulacak	Öğrenci ders anlattığında dersine katılan öğretim elemanı tarafından doldurulacak
Öğretmen Adayı Öz Değerlendirme Formu (EK-2)	X			
Akran Değerlendirme Formu (EK-3)		X		
Ders Planı (EK-4)	X			
Haftalık Devam Çizelgesi (EK-5)			X	
Öğretim Elemanı Ders Değerlendirme Formu (EK-6)				X

EK - 1

**SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ EĞİTİM FAKÜLTESİ
TÜRKÇE VE SOSYAL BİLİMLER EĞİTİMİ BÖLÜMÜ
SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİ ANABİLİM DALI ÖĞRETMENLİK
UYGULAMASI DOSYASI**

AD :

SOYAD :

Öğrenci No :

Uygulama Öğretim Elemanı :

ISPARTA 2019

EK - 2

Öğretmen Adayı Öz Değerlendirme Formu

Ad Soyad:

Öğrenci Numarası:

1. Dersinize hazırlık anlamında neler yaptığınızı kısaca açıklayınız.

2. Planınızı ne ölçüde uygulayabildiğinizi düşünüyorsunuz?

3) Planlamadığınız herhangi bir öğrenme fırsatı çıktı mı? Kısaca açıklayınız.

3) Neleri iyi yaptığınızı düşünüyorsunuz? hangi noktalarda daha iyisini yapabiliydiniz?

4) Öğrenciler planladığımız hangi kazanımlara, değerlere ve becerilere ulaşmış olabilir? Düşüncenizi sebebiyle açıklayınız.

EK - 3

Akran Değerlendirme Formu

Ders Anlatımı	1	2	3	4	5
Öğrenciler ile göz teması kurma					
Hitabet ve Diksiyon uygunluğu					
Dönüt, düzeltme ve pekiştireçlerin uygun kullanımı					
Derse girişi					
Konu ile ilgili alan bilgisi					

Materyal Kullanımı	1	2	3	4	5
Konuya uygun materyal kullanımı					
Materyalin öğrenci seviyesine uygunluğu					
Materyalin ekonomikliği ve kullanılabilirliği					
Materyalin doğru yerde kullanılması					
Materyalin anlatım, yöntem ve teknikle ilişkili olması					

Konu Düzeni	1	2	3	4	5
Sunumun içeriğe uygun hazırlanması					
Konunun dikkat çekebilmesi					
Konunun belli bir düzene göre anlatımı					
Ders planına uygun anlatım					
Konular arasında (varsa) bağlantı kurma					

Sosyal İlişki	1	2	3	4	5
Grupta işbirliği sağlama					
Grup içi görev dağılımını eşit yapma					
Grup içi etkin iletişim kurma					
Gruptakilerin birbiriyle uyumu					
Sunumun zamanında yapılması					

EK - 4

Ders Planı

Okulun Adı	
Dersin Adı	
Sınıf (Sınıflar)	Tarih: .../...../.....
Süre	
Konu	
Amaçlar	
Kaynak, Araç ve Gereçler	
HAZIRLIK	
SUNU	
UYGULAMA	
DEĞERLENDİRME	
Hazırlık ve Alıştırma Çalışmaları	
Gelecek Dersin Konusu	
Planın İşlenişine İlişkin Görüşler	
Ders Öğretmeninin Adı Soyadı, İmza	<<ONAY>> OKUL MÜDÜRÜ
.....

EK-5

SDÜ Eğitim Fakültesi

Öğretmenlik Uygulaması Devam Çizelgesi

Anabilim Dalı :

Ad Soyad :

Öğrenci No :

Tarih	Günü	Gözlenen Dersin/ Anlatılan Dersin Adı	Dersin Adı	İşlenen Konu/ Araç Geçerler	Öğretmen Adı Soyadı	Öğretmenin İmzası

Devam çizelgesi her hafta teorik ders saatinde öğretim elemanına teslim edilecektir.

Uygulama Öğretim Elemanı İmzası

EK - 6

Öğretim Elemanı Ders Değerlendirme Formu

Öğretmen Adayı:	Okulu:
Gözlemci:	Anlatılan Sınıf Şubesi:
Konu:	Tarih:

E: Eksikliği var **K:** Kabul Edilebilir **İ:** İyi Yetişmiş (Kenardaki boşluklara açıklamalar yazabilirsiniz).

1.0 KONU ALANI VE ALAN EĞİTİMİ				
1.1 KONU ALAN BİLGİSİ				
1.1.1	Konu ile ilgili temel ilke ve kavramları bilme	E	K	İ
1.1.2	Konuda geçen temel ilke ve kavramları mantıksal bir tutarlılıkla ilişkilendirme			
1.1.3	Konunun gerektirdiği sözel ve görsel dili uygun biçimde kullanma			
1.1.4	Konu ile alanın diğer konularını ilişkilendirme			
1.2 ALAN EĞİTİMİ BİLGİSİ				
1.2.1	Özel öğretim yaklaşım, yöntem ve tekniklerini bilme			
1.2.2	Öğretim teknolojilerinden yararlanabilme			
1.2.3	Öğrencilerde yanlış gelişmiş kavramları belirleyebilme			
1.2.4	Öğrenci sorularına uygun ve yeterli yanıtlar verebilme			
1.2.5	Öğrenme ortamının güvenliğini sağlayabilme			
2.0 ÖĞRENME ÖĞRETME SÜRECİ				
2.1 PLANLAMA				
2.1.1	Ders planını açık, anlaşılır ve düzenli biçimde yazabilme			
2.1.2	Amaç ve hedef davranışları açık biçimde ifade edebilme,			
2.1.3	Hedef davranışlara uygun yöntem ve teknikleri belirleyebilme			
2.1.4	Uygun araç-gereç materyal seçme ve hazırlayabilme			
2.1.5	Hedef davranışlara uygun değerlendirme biçimlerini belirleyebilme			
2.1.6	Konuyu önceki ve sonraki derslerle ilişkilendirebilme			
2.2. ÖĞRETİM SÜRECİ				
2.2.1	Çeşitli öğretim yöntem ve tekniklerini uygun biçimde kullanabilme			
2.2.2	Zamanı verimli kullanabilme			
2.2.3	Öğrencilerin etkin katılımı için etkinlikler düzenleyebilme			
2.2.4	Öğretimi bireysel farklılıklara göre sürdürebilme			
2.2.5	Öğretim araç-gereç ve materyalini sınıf düzeyine uygun biçimde kullanabilme			
2.2.6	Özetleme ve uygun dönütler verebilme			
2.2.7	Konuyu yaşamla ilişkilendirebilme			
2.2.8	Kazanımlara ulaşım düzeyini değerlendirebilme			
2.3 SINIF YÖNETİMİ				
DERS BAŞINDA				
2.3.1	Derse uygun giriş yapabilme			
2.3.2	Derse ilgi ve dikkati çekebilme			
DERS SÜRESİNDE				
2.3.3	Demokratik bir öğrenme ortamı sağlayabilme			
2.3.4	Derse ilgi ve güdünün sürekliliğini sağlayabilme			
2.3.5	Kesinti ve engellemelere karşı uygun önlemler alabilme			
2.3.5	Övgü ve yaptırımlardan yararlanabilme			
DERS SONUNDA				
2.3.6	Dersi toparlayabilme			
2.3.7	Gelecek dersle ilgili bilgiler verebilme			
2.3.8	Gelecek dersle ilgili hazırlanma çalışmaları verebilme			
3.0 İLETİŞİM				
3.1.1	Öğrencilerle etkili iletişim kurabilme			
3.1.2	Anlaşılır açıklamalar ve yönergeler verebilme			
3.1.3	Konuya uygun düşündürücü sorular sorabilme			
3.1.4	Ses tonunu etkin biçimde kullanabilme			
3.1.5	Öğrencileri ilgi ile dinleyebilme			
3.1.6	Sözel dili ve beden dilini etkili biçimde kullanabilme			
4.0 ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME				
4.1.1	Ölçme ve değerlendirme amaçlarını kullanabilme			
4.1.2	Gereken dönütleri verebilme			
4.1.3	Ölçme ve değerlendirmeyi öğrenme sürecine yayabilme			

Uygulama Öğretim Elemanı İmzası